

Saarijärven kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2023-2025

- aktiivinen ja hyvä elämä

Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta. Hyvinvointisuunnitelma tukee toimijoita tavoitteiden saavuttamisessa.

Hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 on sidottu kaupungin strategiaan ja Keski-Suomen hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain hyvinvointikertomuksessa.

1. Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan

Tavoite 1. Toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen

Tavoite 2. Laadukkaat liikunta- ja kulttuuripalvelut

Tavoite 3. Laadukkaat kasvatus- ja koulutuspalvelut

Tavoitekortin toimenpide	Hyvinvointitehtävät
Digitalisaation hyödyntäminen, uusien palveluiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Pilotoidaan digitaalista liikkumista tukevia välineitä Viedään digitutorointia osaksi järjestötoimintaa ja vahvistetaan kansalaisopiston roolia Varmistetaan digitaalisten palveluiden saavutettavuus ja saatavuus järjestämällä infoja yhdessä HYVAN kanssa
Yhteistyön kehittäminen ympäröivän yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa (mm. kaupungin ja yhdistysten yhteistyön kehittäminen)	<ul style="list-style-type: none"> Toimitaan aktiivisesti yhteistyössä yhdistysten kanssa Koordinoidaan kumppanuuspyöjän työskentelyä ja toimitaan vapaaehtoistoiminnan yhteystahona Kannustetaan kuntalaisia osallistumaan omaehtoiseen tai ohjattuun liikunta- ja kulttuuritoimintaan Otetaan rohkeasti yksinäisyys ja päihteidenkäyttö puheeksi palveluissa Järjestetään matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja kuntalaisille ja järjestöille Kehitetään perhekeskustoimintamallia
Osallisuusohjelman laatiminen	<ul style="list-style-type: none"> Säännölliset kokoontumiset vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto. Huomioidaan kaupungin oman henkilöstön osallisuusohjelman laatimisessa Toteutetaan lapsiperheiden asiakasraateja ajankohtaisista teemoista esim. ympäristö, kulttuuri- ja vapaa-aika
Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> Perustetaan liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä Toteutetaan yhdessä vertaisohjaajien kanssa ikääntyvien liikuntaryhmiä ja innostetaan kohderyhmää osallistumaan Huomioidaan erityisryhmät harrastuspalveluiden järjestämisessä Toteutetaan aivoterveystyön edistämisen ja kaatumistapaturmien ehkäisyyn kohdennettuja toimenpiteitä ja ratkaisuja Hyödynnetään liikkuva aikuinen ohjelmaa ja kehitetään liikuntaneuvontaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa Varmistetaan, että liikunta- ja retkikohteissa on huomioitu esteettömyys /Luonnosta hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta –hanke
Nuorten liikuntapalveluiden säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla ja nuorten liikkumisen edistämistyö	<ul style="list-style-type: none"> Varmistetaan, että lasten ja nuorten liikuntavuoroja on riittävästi tarjolla Varmistetaan, että lasten ja nuorten liikuntasuosittukset ovat käytössä varhaiskasvatuksessa ja kouluilla Toteutetaan kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palvelutasosuunnitelman mukaista kehittämistyötä
Osallistetaan nuoret tapahtumien järjestämiseen osallistavan budjetoinnin kautta	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan osallistavaa budjetointia nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston kanssa ja määritellään kohteet osallistavien menetelmin

Laadukkaat, tasavertaiset ja saavutettavat kirjastopalvelut, osaava henkilökunta	<ul style="list-style-type: none">• Madalletaan kulttuuriin osallistumisen kynnystä järjestettävien tapahtumien avulla• Tuetaan digitutoreiden toimintaa
Laadukkaat ja uudistuvat museopalvelut. Kulttuuriperintötyön tunnetuksi tekeminen ja arvostuksen lisääminen	<ul style="list-style-type: none">• Vahvistetaan toimijoiden yhteistyötä ja osallistumista kynnuksetöillä tapahtumilla ja huomioidaan työttömien ja erityisryhmien tarpeet• Yhdistetään taiteen ja liikunnan parissa toimivia. Yhdessä toimiminen säännölliseksi• Osallistutaan kulttuurisen vapaaehtoistoiminnan kehittämishankkeen ja Hykari –hyvinvointikaveri- hankkeen toimintaan
Työelämälähtöisten opiskelumahdollisuuksien kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">• Tiivistetään hyvinvointialueen ja oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä• Kehitetään edelleen nuorisolain mukaista monialaisen työryhmän toimintaa• Tutustutaan Luovin toimintamalliin
Henkilöstö on pedagogisesti ja ammatillisesti kelpoista	<ul style="list-style-type: none">• Huomioidaan hyvinvoinnin merkitys osana oppimista varhaiskasvatuksessa ja koulussa• Tunnistetaan ja puututaan kiusaamiseen varhaiskasvatuksessa• Tunnistetaan vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten kohdistama fyysinen väkivalta oppilaisiin
Perusopetuksen resursointi taloudellisesti kestäväällä pohjalla	<ul style="list-style-type: none">• Toteutetaan ennakkovaikutusten arviointia resursseihin vaikuttavissa päätöksissä
Lukion ja yläluokkien kurssitarjonta on monipuolista	<ul style="list-style-type: none">• Vahvistetaan nuorten osallisuutta kurssitarjonnan osalta
Toimintamallien luominen opiskelu- huollon yhdyspintatyöskentelyssä hyvinvointialueen kanssa	<ul style="list-style-type: none">• Laaditaan toimintamalli ja prosessikuvaus oppilashuollon yhdyspintatyöstä
Opistojen resursointi taloudellisesti kestäväällä tasolla	<ul style="list-style-type: none">• Huomioidaan koulutustarjonnassa kuntalaisten kiinnostus ja toiveet (kysely) sekä madalletaan osallistumiskynnystä mm. lyhytkurssit• Vahvistetaan /varmistetaan tiedotuksen resurssit/Uusia keinoja osallistumisaktiivisuuden lisäämiseksi
Uuden koulu- ja kulttuurikeskuksen käyttöönotto	<ul style="list-style-type: none">• Laaditaan toimintakalenteri
Kokonaiskoulupäivä	<ul style="list-style-type: none">• Kehitetään lasten ja nuorten osallistumista/yhteiskehittäminen/Harrastamisen Suomen – malli ja pitkä liikuntavälitunti

2. Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen

Tavoite 4. Paikkakunnan veto- ja pitovoiman lisääminen

Tavoite 6. Lapsiperheiden tukeminen

Tavoite 8. Elinvoimaiset kylät

Tavoite 5. Uusien asukkaiden kotiutuminen

Tavoite 7. Viihtyisä kaupunkikeskusta

Tavoitekortin toimenpide	Hyvinvointitehtävät
Positiivisen kuvan vahvistaminen ja asukasmarkkinointi	<ul style="list-style-type: none">• Vahvistetaan hyvinvointiin, vastuullisuuteen, osallisuuteen ja turvallisuuteen liittyvää viestintää• Markkinoidaan keskustan alueella olevia kiinnostavia, esteettömiä ja turvallisia asumisratkaisuja ikäihmisille• Seurataan vuosittain väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
Ratkaisukeskeisen ilmapiirin vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none">• Toteutetaan rohkeita ja ratkaisukeskeisiä uusia toimintamalleja ja toimintaa osana toimialojen hyvinvointityötä ja kestävästä kehityksestä• Laaditaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen viestintäsunnitelma

Selvitys perhepuistosta	<ul style="list-style-type: none">Mahdollistetaan kuntalaisten osallistuminen suunnitteluun, eri-ikäisten tarpeiden tunnistaminen suunnittelussa (EVA)
Joukkoliikenneratkaisut, saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan kuntalaiskysely/tarveselvitys, erityisryhmien huomioiminen selvityksessäVahvistetaan liikenneturvallisuustiedotusta perheille
Päätös ja toimintaohjeen laadinta ennakoarvioinnin käytöstä kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavien päätösten valmistelussa	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan ennakoarvioinnin käyttöönotto yhteisesti sovitun prosessin mukaan. Kokeilun kehittäminen
Kotikunnan saaneiden asukkaiden työpaikat ja kielikoulutus	<ul style="list-style-type: none">Hyödynnetään kotoutumisessa järjestöjä ja vapaaehtoistoimintaa
Vauvaraha, muuttotuki lapsiperheille	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan kysely lapsiperheiden tuentarpeista.Huomioidaan lasten oikeudet varhaiskasvatukseen liittyvissä linjauksissa ja suunnitelmissa
Viheraluesuunnitelma	<ul style="list-style-type: none">Mahdollistetaan kuntalaisten, lapsiperheiden ja koulujen osallistuminen suunnitteluunHyödynnetään Vanhusneuvoston penkkikävelyn tuloksia
Toimijoiden houkuttelevuus keskustaan. Asukkaat, yritykset ym.	<ul style="list-style-type: none">Ideoidaan järjestöilloissa keskustan kehittämistä ja osallistetaan kuntalaiset suunnitteluun
Villenkulman valmiiksi saattaminen	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan ennakkovaikutusten arviointi hankesuunnittelun edetessäOtetaan nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston ideat käyttöön
Tonttien saaminen myyntiin kylillä	<ul style="list-style-type: none">Yhteistyö kylätoimijoiden kanssa, hanke
Kolmannen sektorin ja kuntalais- ja kylätoiminnan aktiivisuuden tukeminen. Yhteistyö kaupungin ja kylien välillä, osallisuus: kyläyhdistysten osallistaminen	<ul style="list-style-type: none">Käsittellään kaupungin toimielimissä järjestötoiminnan vastuut ja roolit/osallisuusohjelmaYhdistysten mukaan ottaminen hyvinvointityöhön ja osallisuusohjelman laatimiseenLaaditaan yhteistyösopimus järjestöyhteistyölleRohkaistaan ihmisten omaa toimintaa itsensä ja muiden suojelemiseksi tapaturmilta ja onnettomuuksilta

3. Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta

Tavoite 9. Yritysten sijoittumisen / kasvun tukeminen

Tavoite 10. Ennakkoluulottomat uudet avaukset

Tavoitekortin toimenpide	Hyte tehtävät
Yritysten sijoittumista paikkakuntaan sitoutumista edistävät ratkaisut kaupunkikonsernin palveluissa. Maankäytön suunnittelu ja riittävä tonttivaranto	<ul style="list-style-type: none">Lisätään yksityistä sote-alan palveluntuotantoa mm. kotiin vietäviin hyvinvointipalveluihin
Uuden ravitsemuspalveluyhtiön toiminnan vakiinnuttaminen ja laadukkaan sekä kustannustehokkaan ravitsemuspalvelun järjestäminen	<ul style="list-style-type: none">Jalkautetaan ikäryhmittäin laaditut ravitsemussuositukset (lapset, perheet, aikuiset, ikään-tyneet)Lisätään ravitsemukseen liittyvää tiedotustaLisätään kouluruokailun houkuttelevuutta (osallisuus)Vähennetään ruokahävikkiä yhteistyössä
Etsitään hankerahoituksen keinoin uusia avauksia alueen elinkeinoelämän tueksi	<ul style="list-style-type: none">Hyödynnetään luonto- ja hyvinvointimatkailun kasvupotentiaali/ Luonnosta hyvinvointihanke

4. Saarijärvi on arvostettu kestävä biotalouden osaamis- ja yritys-keskittymä

Tavoite 11. Tiivis yhteistyö biotalouskampuksen kanssa ja uudet työpaikat

Tavoitekortin toimenpide	Hyte tehtävät
Jatketaan uusien opiskelijoiden tukemista	<ul style="list-style-type: none">Vahvistetaan toiminnan liikuntapainotteisuutta ja kohdennetaan ja markkinointi kulttuuripahtumia opiskelijoillePanostetaan opiskelijoiden hyvinvointiin ja terveyteen
Biotalousinstituutin ja lukion yhteistyön tiivistäminen	<ul style="list-style-type: none">Hyödynnetään yhteistyötä ja / luontoympäristöä osana hyvinvointityötä

5. Aktiivinen työllisyystoimija, joka tavoittelee korkeaa työllisyystavoitetta

Tavoite 12. Kaupunki on aktiivinen työllisyystoimija

Tavoitekortin toimenpide	Hyte tehtävät
Työllisyyden hoidon resurssien tuloksellinen kohdentaminen	<ul style="list-style-type: none">Nimetään työllisyyspalveluista jäsen hyvinvointiryhmään.Toteutetaan tiivistä yhteistyötä Hyvinvointialueen kanssa, aktiivinen työelämäyhteistyö/oppisopimuskoulutuspaikatHyödynnetään seniorien asiantuntijuutta työllisyyden edistämässä (eläköityneet ja paikalliset yrittäjät)Vahvistetaan erityisopetuksen resurssia, jolla on vaikutukset tulevaan työllistymiseenValmistaudutaan TE -toimistojen lakkautumiseen 2025 ja varmistetaan palvelut lähellä kuntalaisia uudella työllisyysalueellaKehitetään edelleen jalkautuvan ohjaamopalvelun ja työmuotoja

6. Saarijärvi on kehittyvä alueellinen kaupan ja palveluiden keskus

Tavoite 13. Kehittyvä alueellisen kaupan ja palveluiden keskus

Tavoitekortin toimenpide	Hyte tehtävät
Asiointipiste mahdollistaa julkisen sektorin palveluiden saatavuuden	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan matalan kynnyksen/kynnyksettömät palvelupisteitä kuntalaisilleVahvistetaan tiedotustaHuomioidaan vahvistaminen asiointipisteiden toiminnassa
Aktiivinen yhteistyö ja vaikuttaminen hyvinvointialueen palveluratkaisuihin	<ul style="list-style-type: none">Valmistaudutaan 2 kertaa vuodessa käytäviin neuvotteluihin hyvinvointialueen kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistäOsallistutaan aktiivisesti hyvinvointialueen työryhmiin
Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan selvitys yhtiöittämisen vaikutuksesta kuntalaisten palveluihin
Sote-palvelut turvaava toimitilajärjestely	<ul style="list-style-type: none">Toteutetaan ennakkovaikutusten arviointiVaikutetaan aktiivisesti hyvinvointialueen palveluratkaisuihin

7. Vahvistuva ja uudistuva maa- ja metsätaloussektori, jota hyödynnetään aktiivisesti kuntalaisten hyvinvoinnin vahvistamiseen

Tavoite 14. Uudistuva maa- ja metsätaloussektori

Tavoitekortin toimenpide

Hyte tehtävät

Aktiivinen uusien yritysmahdollisuuksien tukeminen

- Panostetaan hyvinvointiyrittäjyyteen, palvelumuotoilu (liikunta, kulttuuri, hoiva, terveys, luonto)